

Víctor-M. Amela – Ima Sanchís – Lluís Amiguet

Carme Solé Vendrell, il·lustradora i pintora

Tinc 75 anys. Soc de Barcelona, em vaig criar al barri d'Horta. Soc il·lustradora i pintora. Tinc dues filles, la Tilda i la Maria, i dos nets, en Leo (18) i en Martí (14). Política? No puc estar bé si no estan bé els altres: soc d'esquerres. Creences? Ètica, consciència

“Els adults proscriuen la màgia perquè no els qualifiquin de bojos”

KIM MANRESA

Pintora, il·lustradora... Com porta el confinament?

Hi ha silenci al carrer, piulen ocells, aire net... I jo preparo dibuixos, quadres...

Està pintant rostres de nens.

És una campanya: “why?”. La mirada dels nens en guerres m'inquireix: “Per què?”. Pinto els seus rostres al primer traç, negre sobre blanc, en tela de llençol, per als balcons.

Quan va pintar els primers?

Fa gairebé cinc anys, inspirada en notícies de la premsa. Els vaig exposar a 50 anys d'il·lustració, mostra sobre la meua obra al Palau Robert. “Aquests nens has de treure'ls al carrer!”, em va animar Jaume Escala.

I ara són al carrer.

En la mirada del nen brilla l'ansia d'acollida i la seva capacitat de felicitat en l'infortuni.

Ha il·lustrat molts contes, vostè.

Ara rescato sis contes màgics: els vam fer fa vint anys amb la meua amiga Ray Sorigué, una dona que és màgia pura.

Per què?

De nena, amb la mirada trencava un cristall. En un d'aquests contes, una nena diu enmig de la tempesta: “i ara, l'arc de Sant Martí”.

I surt l'arc de Sant Martí. L'he llegit.

Li va passar a ella, de nena! Té premonicions, percepcions. Et mira i dibuixa figures geomètriques, i tu sents que ets tu.

El trist és perdre la màgia en créixer.

Els adults la proscriuen. Passa una cosa màgica i callen, que ningú digui que és boig.

Parla com si vostè no fos adulta.

Jo, com els nens, trio obrir-me a la sorpresa, al misteri, no em tanco en pors i recels. De vegades veig obres meves i sento taquicàrdies! Soc ingènua, potser per això pinto.

Des de quan?

Sent molt nena, vaig sentir la mare dir: “M'agradaria que aprenguessis a dibuixar”. Recordo el seu cabell roig a l'església, allà davant, entre els caps, ella tocava l'harmonium.

La mare la va encoratjar a dibuixar?

No va poder, jo tenia nou anys quan ella va morir de tuberculosi, el 3 de juny del 1954.

Doncs fa avui just 66 anys.

Em vaig despertar al matí, entrava llum, el pare no m'havia despertat. I vaig saber que la mare havia mort. Va ser per a mi terrible. I es va deixar de parlar d'ella a casa.

Malament, això deixa ferida oberta.

Als quinze anys vaig començar a treballar en

Sis contes màgics

Passejo per Barcelona, i la mirada d'un nen m'inquireix “why?” (per què?) des d'un llençol en un balcó. Pinta aquestes mirades Carme Solé: ens recorda que els nens tenen drets que hem de blindar contra violències adultes. Les mirades que Solé dibuixa i pinta tenen una rara vivacitat. Quan parlo amb ella, hi entreveig el secret: la seva llum brolla de la nena que l'habita. Li pregunto quin dibuix mostraria avui a la seva mare: “Una nena de dos anys, vivaç, alegre, dolça i entremaliada, amb una cadenera a una mà, un pinsà a l'altra”. És la seva germana, que compleix 70 anys: agrada a la germana i a la mare! Solé va ser premi Nacional d'Il·lustració, i ara publica *1, 2, 3, 4, 5, 6 contes màgics*, en equip amb la amiga Ray Sorigué (Salvatella).

un despatx de comerç, però al vespre anava a la Massana, dibuixava. Va venir una contista, Amèlia Banet, i vaig il·lustrar-li llibres.

Amb quin autor ha gaudit més?

Amb Gabriel García Márquez: que màgic era! Les cobertes de totes les seves novel·les per a Sud-amèrica són obra meua.

Oh! I com va ser aquesta trobada?

Carme Balcells li va mostrar dibuixos meus, li van agradar: vaig il·lustrar *La luz es como el agua*. No va voler que ningú més l'il·lustrés: “Ho he escrit perquè la Carme ho fes veure”.

Això li va dir? Floreta insuperable!

Del nadó amb cua de porc que vaig dibuixar a la coberta de *Cien años de soledad* va dir: “Aquest nen m'ha arribat a l'ànima”.

Quin llibre li agradaria il·lustrar?

El jardí secret, de Frances Hodgson Burnett: que bo! O contes de Pere Calders.

Quins il·lustradors admira?

Etienne Delessert, encara que s'ha amarat. I David Mckee, amb qui he treballat.

Quina obra de vostè la complau més?

La lluna d'en Joan, que va agradar moltíssim, i que va ser elogiada per Salvador Espriu.

L'insigne poeta català.

Em va felicitar en una llarga carta, amb la seva atapeïda i diminuta cal·ligrafia: “Vostè ha fet un llibre perfecte”, em deia. I després afegia: “Si m'ho permet, en faré la continuació”.

De debò? I la va fer?

No va poder, va morir un mes més tard.

Llàstima.

Encara que sí que em va regalar l'últim conte que va escriure. En conservo el text original, manuscrit: *Pas i notícia de la Trinquis*.

Un petit tresor, custodiar-lo!

Seguint indicacions que Espriu em va donar, n'he escrit aquesta continuació: *En Joan i els dofins*. I hi afegiré una tercera part: *Mitama*.

Mitama?

De petita no sabia dir Mari Carme, el meu nom, deia Mitama. I així em va anomenar la meua mare. Ella va morir amb 36 anys, i la nit que jo els feia, la mare em va abraçar.

La va abraçar?

En somnis, i vaig despertar tan plena d'amor i felicitat... Em va durar molts dies.

Els somnis són part de la vida.

Sí, com la vigília. El pare havia ja mort quan jo em vaig separar, i jo me n'havia anat de casa per amor i em sentia malament. Al meu nou pis, en una cadira una mica separada de la taula, vaig sentir que el pare s'hi asseia: va venir a beneir-me! Va ser intens.

Quin consell donaria des de la seva experiència a una artista que comença?

Busca el teu estil: res d'apuntar-te a la moda! I sigues autocrítica, res d'estancar-te!

L'art, Carme... per a què?

Per veure el fons de cada mirada. Ara veig que en els “Why?” em pinto a mi mateixa: és la nena trista que va perdre la seva mare.

Víctor-M. Amela

Formació i Treball
La Fundació amiga

Cada dia atenem 1.472 persones
i ara més que mai, **no les oblidem**

Necessitem aliments i safates per lliurar àpats.
Ens ajudes?

608 66 36 53 | donacions@formacioitreball.org | www.formacioitreball.org